

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੈਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਜਵਾਬਦੇਹ

2020 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 1660 ਅਤੇ

2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1608, 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1617, 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1651, 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3811, 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4616, 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4618

09.09.2020 ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ

06 ਨਵੰਬਰ, 2020

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—Art 226 ਅਤੇ 227—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ—ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ—ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2006) 8 SCC 1- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ/ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ।

(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ") ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ/ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ?

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

(i) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ii) ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ;

(iii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ:

(a) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰੇ

(b) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ

(c) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਜਾਂ

(d) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(iv) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਓਰਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੱਥ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

(v) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਪਰੀਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ;

(vi) ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਮਤ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸਿਧਾਂਤ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ;

(vii) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਤੱਥ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(viii) ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ

(ix) ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਖਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ 62)

(2) (ਏ) ਕੀ **UPSC** ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ **2009** ਜੋ ਡੀਜੀਪੀ (**HoPF**) ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੇ ਉਲਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਟਿਕਾਉ ਹਨ?

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ **UPSC** ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, 2009 ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਬੋਰਡ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ, ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸੇਵਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ **UPSC** ਦੇ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

(ਪੰ: 88)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ 2009 ਵਿੱਚ, ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਨੂੰ ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਮੈਂਬਰ **UPSC** ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਰ ਆਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਸੂਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ।

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ (**HoPF**) ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਤੀ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਹੈ।

(ਪੰ: ੯੧)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, **UPSC** ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਡੀਜੀਪੀ (**HoPF**) ਵਜੋਂ

ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ UPSC/ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਤੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ/ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਈ.ਏ., ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਂ

(ਪੰ: 115)

(2) (ਅ) *ਕੀ ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਜ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ?*

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਹਰ ਐਂਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ, ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪੰ: ੧੩੧)

(2) (ਸੀ) *ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਟਿਕਾਊ ਹਨ ?*

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ (2) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 132)

(3) (ਏ) *ਚੋਣ/ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?*

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ , ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ/ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉੱਤੇ

ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। .

(ਪੰ: 137)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਚਤ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮੈਲਾਫਾਈਡਜ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਖਪਾਤ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮੇਟੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਖਰਾਬੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੰ: ੧੪੮)

(3) (ਬੀ) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਵਿੱਚ **UPSC** ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ (**HoPF**) ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਹੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ?

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ 5 ਚੁਣੇ / ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਅਧਾਰ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸ਼ੱਕ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡੋਮੇਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, 2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। .

(ਪੰ: ੧੫੩)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਗਲਤ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰੈਕਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਦੁਕਵਾਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਖਰਾਬੀ ਅਤੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਬਾਰੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਵਜੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਪੰ: ੧੫੫)

ਅੱਗੋਂ ਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਹਰ ਡੋਮੇਨ ਸੁਪਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬੋਧਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3(ਬੀ) ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ.

(ਪੰ: ੧੬੭)

(4)ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ?

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ (1), (2) ਅਤੇ (3) 'ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ, ਮੁੱਦੇ (4) ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। -2009 ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ UPSC/ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। UPSC/ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 07.02.2019 ਦੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ।

(ਪੰ: ੧੬੮)

ਅਤੁਲ ਨੰਦਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਰਮੀਜ਼ਾ ਹਕੀਮ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ - ਪੰਜਾਬ ਲਈ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1651 ਅਤੇ 1660 ਵਿੱਚ); ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਰਾਜ ਲਈ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608, 1617, 3811, 4616 ਅਤੇ 4618 ਵਿੱਚ) ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ S/Sh ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਸ ਬਜਾਜ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ - ਸ਼. ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608 ਅਤੇ 1617 ਵਿੱਚ); ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ - ਸ਼. ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1651, 1660, 3811, 4616 ਅਤੇ 4618 ਵਿੱਚ)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼. ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 3811 ਵਿੱਚ); ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ - ਸ਼. ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1617 ਅਤੇ 1651, 4618 ਵਿੱਚ)

ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਐਡੀ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਨਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਅਲਕਾ ਚਤਰਥ, ਉੱਜਵਲ ਸਿਨਹਾ, ਮਹਿਕ ਹੁਰੀਆ, ਸ਼ਿਖਾ ਸੰਧੂ, ਰਿਤਵਿਜ਼ ਰਿਸ਼ਭ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਮੈਣੀ, ਅਨਿਕੇਤ ਸੇਠ ਅਤੇ ਨਿਤਿਨ ਅਰੋੜਾ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਆਂ) ਲਈ - UPSC (CWPਸ ਨੰਬਰ 4616 ਅਤੇ ਵਿੱਚ 2020 ਦਾ 4618) ਉੱਤਰਦਾਤਾ / UPSC ਲਈ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608 ਅਤੇ 1660 ਵਿੱਚ)

ਸੌਤਿਆ ਪਾਲ ਜੈਨ, ਐਡੀ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਧੀਰਜ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ

ਵਕੀਲ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ / ਭਾਰਤ ਸੰਘ (ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ

ਦੀਪਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਲੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਤਫਾ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608 ਅਤੇ 1660, 4616 ਵਿੱਚ)

ਵਿਭਾ ਦੱਤ ਮਖੀਜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਪੁਲ ਜੋਸ਼ੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ, ਨਿਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ - ਸ਼. ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608, 1617, 3811 ਅਤੇ 4618 ਵਿੱਚ)।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੱਤ (7) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਤੱਥ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਤੀ 17.01.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਖੇਤਰੀ ਬੈਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ' ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) 2019 ਦੇ OA ਨੰਬਰ 199 ਅਤੇ 2019 ਦੇ OA ਨੰਬਰ 211 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ {ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ " ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF)"} ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ 2020 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1660 ਤੋਂ ਤੱਥ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛੋਕੜ :

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਿਛੋਕੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏਜੋ ਕਿ 1985/1986 ਬੈਚ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਕਾਡਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਨੇ 07.02.2019 (ਪੀ-2 ਕੋਲੀ / ਏ-11) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ, ਇੱਕ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। 04.02.2019 (ਪੀ-2 ਕੋਲੀ/ਏ-10) ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇਡਰ ਦੇ 1987 ਬੈਚ ਦੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ {ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. (HoPF) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ}। ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "UPSC" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਸਬੰਧ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ :

(i) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ DGP (HoPF) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ, ਡੀਜੀਪੀ/ਏਡੀਜੀਪੀ ਕੇਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ।

(ii) DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ

ਮਿਤੀ 19.01.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ (ਪੀ-2 ਕੋਲੀ) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। /A-7) UPSC ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਡੀਜੀਪੀ/ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। , ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਨਾਮ. ਮੁਸਤਫਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨੰਬਰ 2, 5 ਅਤੇ 6, ਮਿਤੀ 19.01.2019 (ਪੀ-2 ਕੋਲੀ/ਏ-7) ਦੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ 12 ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ।

(iii) ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ UPSC/ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 04.02.2019 (ਪੀ-2 ਕੋਲੀ/ਏ-10) ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ 3 ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ, ਅਰਥਾਤ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ, ਐਮ ਕੇ ਤਿਵਾਰੀ ਅਤੇ ਮਿ. ਵੀ.ਕੇ. ਭਾਵੜਾ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 6, 8 ਅਤੇ 9 'ਤੇ ਸਨ। ਮਿਤੀ 07.02.2019 (ਪੀ-2 ਕੋਲੀ/ਏ-10) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ , ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ।

(iv) ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਨੇ 2019 ਦੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ OA ਨੰਬਰ 199 ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ 07.02.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 2019 ਦਾ OA ਨੰਬਰ 211 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਨੂੰ ਡੀ.ਐੱਫ.ਪੀ.ਐੱਚ. ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਹਨਕਿਸ(ਸੁਪਰਾ)। ਇਹ ਵੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ UPSC ਦੀ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(4) ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਯੂ.ਪੀ.ਐੱਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ।

ਇਮਪੱਗਡ ਆਰਡਰ

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 17.01.2020 ਦੇ ਇੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਦੋਵਾਂ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ UPSC ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 22.09.2006 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 1987 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਪੀਐਸ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ 04.02.2019 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 07.02.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ UPSC ਅਤੇ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। (ਸੁਪਰਾ) ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 17.01.2020 (ਪੀ-1) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਪੈਰਾ 48)

(ii) ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਤਿੰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ; ਸੀਨੀਅਰਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ। (ਪੰ: ੪੯)

(iii) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। (ਪੰ: ੫੦)।

(iv) UPSC/ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 5.1, 6.1.2 ਅਤੇ 6.1.3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 04.02.2019 (ਪਰਾ 50)

(v) ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਪੈਰਾ 51) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(vi) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵਾਈਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰ: ੫੫)

(vii) ਇੱਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਫਿੱਟ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਬਹੁਤ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਸਬੰਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਭਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੂੰ 6 ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਡੀਜੀਪੀ ਚੁਣੇ

ਜਾਣ। ਸਾਰੇ 12 ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 3 ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 6, 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਪੈਰਾ 63)।

(viii) UPSC ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਊਂਟਰ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। (ਪੈਰਾ 63)।

(ix) ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 63)

(x) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸਆਈਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਅਫਸਰ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਹੋਈ ਸੀ। ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੱਬਿਤ ਹੈ। (ਪੰ: ੬੪)

(xi) ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ (ਪੈਰਾ 66) ਪ੍ਰਤੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ 6 ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਨਾਮੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(6) ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈੱਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ., ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ 17.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਦਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਪਿਤ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਸਿਦਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ) ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

CWPs ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ

(7) ਪੀ-1) ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ OA ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1651 ਦੁਆਰਾ OA ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1660 ਆਫ 2020 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਨੇ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਗਿਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ ਉਠਾਏ ਹਨ ਕਿ ਖਰੜਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009, ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ

ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ **UPSC** ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਬਨਾਮਐਮ ਸਤਿਆ ਪ੍ਰਿਆ², ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 57 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਏਰੀਆਜ਼' ਅਤੇ 'ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਏਰੀਆਜ਼' ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰੋ ਜੋ 20 ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(9) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਲਏ ਹਨ ਕਿ:

. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ OA ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ 1969 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਪੋਸਟ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ UPSC ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ,

(10) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ - 2009 ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਏਡੀਜੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ UPSC ਗਾਈਡਲਾਈਨ 2009 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰੇ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(11) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ, 16.01.2019 ਨੂੰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ ਜਾਂ ਏਡੀਜੀਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਤਤਕਾਲੀ ਸਕੱਤਰ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 16.01.2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

(12) ਹੋਰ ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1608 ਅਤੇ 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1617

(i) ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ 2020 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 1608 ਬਨਾਮਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ OA ਨੰਬਰ 60/199/2019 (ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼) ਅਤੇ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1617 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ 17.01.2020 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ OA ਨੰ. 60/211/2019 (ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ CAT ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘਬਨਾਮਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ³

(ii) ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ./ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ UPSC/ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 6.1.2 ਤੋਂ ਪੈਰਾ 6.1.4 ਵਿੱਚ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ "ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਡੀ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਕੋਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਹੈਕੇਸ।

(iii) ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਡੀ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ) ਨੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

³2006 (8) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ(1)

ਨੂੰ ਇੰਪੈਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਕੋਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿੱਚ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ 5 ਮਹੀਨੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ 2 ਸਾਲ 8 ਮਹੀਨੇ (ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ), 1 ਸਾਲ 4 ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ 3 ਸਾਲ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। **UPSC** ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਬਨਾਮਕੇ ਰਾਜਈਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ⁴ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ⁵, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇਸ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4616 ਅਤੇ 2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4618

(iv) **2020** ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. **4616**, **UPSC** ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 2 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਪੈਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ **OA** ਨੰ. 199 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17.01.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2019 ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 2020 ਦਾ **CWP** ਨੰਬਰ 4618 ਸਿਰਲੇਖ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਨਆਰ . ਬਨਾਮ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਓਏ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(v) ਮਿਤੀ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, **UPSC** ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਸੁਪਰਾ)। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ " **ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼ " " ਮੈਰਿਟ " ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ , ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।**

(vi) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੋਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, **UPSC** ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਪੈਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ / ਰਾਜ - ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚਕੋਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (**HoPF**) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ / ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ **UPSC** 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਚਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ. **UPSC**/ਇੰਪੈਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 2020 ਦੇ **CWP** 1660 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰ ਲਏ ਹਨ , ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

2020 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 3811

(vii) ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ ਵਿਰੁੱਧ

⁴2005(10) SCC 15

⁵2018(15) SCC 796

CWP-3811-2020 ਲੈਵਲਿੰਗ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(13) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 1608/2020, ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 1617/2020, 1651/2020 ਅਤੇ 1660/2020) ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ 21.01.2020 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਿਤੀ 17.01.2020 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:

" ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਆਪਣਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ:-

(i) ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਪੈਨਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡ ; ਅਤੇ

(ii) ਦੀ "ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ UPSC ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ।

UPSC ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ "ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਪੈਨਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(14) 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1660 ਵਿੱਚ, UPSC ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 UPSC ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21.01.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 UPSC ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ:

(i) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ (2) (ਪੈਰਾ 31) ਵਿੱਚਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), UPSC ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ, DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ DGP (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ / ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ।

(ii) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਆਈ.ਏਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਾਂਬੱਧ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2528/2008 ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2552/2008 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ 'ਏ.ਐਨ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਐਸ ਚੱਕਰਵਰਤੀ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੇ '2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼' ਤਿਆਰ

ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ/ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ:

- (i) ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ
- (ii) ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ
- (iii) ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ
- (iv) ਪੈਨਲ ਦਾ ਆਕਾਰ
- (v) ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ
- (vi) ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
- (vii) ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ

(iii) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ UPSC ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। UPSC ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-20098 ਬੋਰਡ ਦੇ ਚਾਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

- ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ
- ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ
- ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ
- ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ

(iv) ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧੂਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਪੂਰਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ। UPSC ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(v) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸੁਪਰ)ਜਿਸ ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ 22.09.2006 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ 03.07.2018 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(vi) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਵੰਬਰ 2010 ਤੋਂ 28 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕੇਡਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਏਡੀਜੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼' 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਪਛਾਣੇ ਗਏ / ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(vii) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪੈਨਲਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ 04.02.2019 ਨੂੰ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਅਤੇ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ADG ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 12 ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸਨੇ 22.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 03.07.2018 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਚਾਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੇ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਦਿਆ ਨੂੰ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਵਿੱਚ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 'ਨਾਕਾਫੀ' ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ :

- ਖੁਫੀਆ
- ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ
- ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
- ਜਾਂਚ ਅਤੇ
- ਸੁਰੱਖਿਆ

ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ " ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ 2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ 5 ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ਗਏ 'ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(ix) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 13.03.2019 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.07.2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਬਾਕੀ ਹੈ।

(x) UPSC ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ 04.02.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ:

: ਮਿੰਟ

: ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ

ਜਿੱਥੇ ਮਿੰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ / ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ UPSC ਦਾ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ / ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੇ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ 5 ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ "ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼" 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(xi) UPSC ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' "ਮੈਰਿਟ" ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(15) 2020 ਦੇ CWP 1608 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 21.01.2020 ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 19.02.2020 ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ/ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

(i) ਡੀਓਪੀਟੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਪੈਨਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 310 1996 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਮਿਤੀ 03.07 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪ ਪੈਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 2018 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

(a) ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਣਗੇ।

* * * * *

(f) ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੰ. (c) ਨੂੰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇ, ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਬਣਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(16) ਮਿਤੀ 19.02.2020 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 03.07.2018 ਨੂੰ ਫਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 19.01.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਹੈ। UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009। 12 ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 03.07.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 2 ਸਾਲ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸੇਵਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 03.07.2018, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਚੀ ਨੂੰ 08 (ਅੱਠ) ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼. ਮੁਹੰਮਦ. ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2019 ਦੀ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਤੀ 199 ਅਤੇ 2019 ਦੀ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 201 ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 12 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 8 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ੋਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ੋਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ੋਨਲ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ UPSC ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੈ।ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

(ii) ਪੈਨਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ UPSC ਨੂੰ "ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ" ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ

UPSC ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 8 ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ACR ਡੇਜ਼ੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 19.01.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, UPSC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 21.01.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ 4 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ PAR/ACR ਡੇਜ਼ੀਅਰਾਂ ਨੂੰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ UPSC ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੱਗਰੀ/ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ UPSC ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ "ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੇਜ਼ੀਅਰ" ਨੂੰ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾ (ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ) ਨਿਯਮ 2007 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 (ਜੀ) ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ

ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਇੱਥੇ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

“...2 (g) “ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਨ, ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼, ਇਸ ਲਈ.

3. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ - ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ

ਅਨੁਸੂਚੀ-1 (ਨਿਯਮ 3 ਦੇਖੋ)

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

(i) ਕਾਰਜਕ੍ਰਮਲਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਵੀਟਾ.

(ii) ਪੂਰੇ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

(iii) ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੋਰਸ, ਅਧਿਐਨ ਛੁੱਟੀ

(iv) ਕਿਤਾਬਾਂ, ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

(v) ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ

(vi) ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

(vii) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ 1969 ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ।

(viii) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜਾਂ ਤਾੜਨਾ। "

(17) ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 2020 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਊ.ਪੀ. 1608 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 21.01.2010 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੁਹੰਮਦ. ਮੁਸਤਫਾ/ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2020 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2970-2971 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 07.02.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(18) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2020 ਦੇ CWP 1660 ਵਿੱਚ CM ਨੰਬਰ 5578/2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ

ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 02.07.2020 ਦੁਆਰਾ, UPSC ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ:-

1. ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਸੰਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?
2. ਜੇਕਰ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ DoPT ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। .
3. ਉਪਰੋਕਤ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ DoPT ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ/ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ UPSC ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ / ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ?
4. ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ?
5. ਕੀ UPSC ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ/ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ/ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ/ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡਦਾ ਹੈ? 2009 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ?
6. ਰਾਜਾਂ ਲਈ DG (HoPF) ਦੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਨ ਇੰਡੀਆ ਅਭਿਆਸ ਕੀ ਹੈ?
7. UPSC ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ UPSC/ਏਮਪੈਨਲਸਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-
 - (i) ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯੋਗ ਸਨ?
 - (ii) ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ/ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?

(iii) ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ/ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

(iv) ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਕੀ ਸੀ?

8. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ/ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਆਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਣ/ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ?

(19) 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1660 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ UPSC (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 3) ਨੇ **02.07.2020** ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ **20.07.2020** ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(20) ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 22.09.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, UPSC ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ WP(C) ਨੰ. 310/1996 ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 22.09.2006 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. (ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ) 2009 ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਉਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਾਪਦੰਡ ਅਰਥਾਤ

- i. ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ
- ii. 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ' ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ
- iii. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(21) UPSC ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ **16.01.2019** (ਆਈ.ਏ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ) ਅਤੇ **12.06.2020** (ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ IA ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, UPSC ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਆਈਪੀਐਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ADG ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(22) UPSC ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ (ਡੀਪੀਸੀ) ਲਈ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ / ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ UPSC ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 2009 ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(23) UPSC ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ੋਨ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 15.01.1999 ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 4(B)(4) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ, ਜੂਨੀਅਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੇਲ, ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ, ਸੁਪਰ ਟਾਈਮ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਟਾਈਮ ਸਕੇਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ " *ਰਾਜ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਆਈਏਐਸ ਅਤੇ ਆਈਪੀਐਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤ* "। (20.07.2020 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ R-3/III)। 15.01.1999 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ-IV(B)(4) ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ੋਨ ਸਾਰੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(24) 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ/ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ UPSC ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ/ਮੋਡ ਬਾਰੇ, ਮਿਤੀ 02.07.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਖਾਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, UPSC ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ DPC ਲਈ DoPT ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਨੂੰ ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ *ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 22.09.2006, 03.07.2018 ਅਤੇ 13.03.2019* ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)).

(25) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 03.07.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, "ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਿਤੀ 03.07.2018 ਨੂੰ 13.03.2019 ਨੂੰ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ, "ਪੈਨਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਬਾਕੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਫਸਰ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ।" ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।

- ADG ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ (ADG ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।
- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ ਹੈ।

(26) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 02.07.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮ ਨੰਬਰ 5 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡੈੱਜ਼ੀਅਰ ਲਈ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ, UPSC ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 2009 ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇ ਜੋ UPSC ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(27) UPSC ਨੇ ਪਿਛਲੇ 05 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ UPSC/ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਚਾਰਟ' (ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਮਿਤੀ 20.07.2020 ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ R-3/IV) ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਹੈ।

(28) ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਸੂਚੀਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ **03.07.2018** ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵੇਟੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ **13.03.2019** ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ **UPSC** ਦੁਆਰਾ **DGP (HoPF)** ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਐਸ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ UPSC/ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 03.07.2018 ਅਤੇ 13.03.2019।

(29) UPSC ਨੇ 1996 ਦੇ WP(C) ਨੰਬਰ 310 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ 2020 ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ IA ਨੰਬਰ 4990 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਰੜਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮੰਗਣ ਲਈ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ

ਕੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

(30) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, UPSC ਨੇ 20.07.2020 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ 1872 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 123 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ।

(31) UPSC ਨੇ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 4618 ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਛੋਟੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਤੀ 16.03.2020 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

i. ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਰਾਜ।

ii. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮੇਟੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਪਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।

iii. ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ/ਵਰਕਿੰਗ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ।

iv. ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਿੰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਫਾਈਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

v. ਮਿੰਟ ਸਿਰਫ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਖਿਪ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

vi. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਕਾਰਜ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ/ਉਲੇਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

vii. ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(32) UPSC ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਡਿਪੋਨੈਂਟ-ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ, UPSC ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 08.01.2020 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ

ਦਿਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਅਸ਼ੋਕ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ, 08.01.2020 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਪੈਨੈਂਟ ਅਸ਼ੋਕ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ, UPSC, ਨੇ ਵੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 08.01.2020 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਲਕਾ ਚਤਰਥ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਲ ਨਰਸਿਮਾ ਰੈਡੀ। ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ। 15.01.2020 ਨੂੰ, ਡੀਪੈਨੈਂਟ ਅਸ਼ੋਕ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ, UPSC ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 15.01.2020, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਵੀ. ਸਿਨਹਾ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਡਲ ਪੈਨਲ ਕਾਉਂਸਲ, CAT, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਲ ਨਰਸਿਮਾ ਰੈਡੀ, CAT, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਵੀ. ਸਿਨਹਾ ਵੱਲੋਂ UPSC ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 16.01.2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਈ-ਮੇਲ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 16.01.2020 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 08.01.2020 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਰਿਕਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਨੰਦ ਸਿੰਘ। ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਮਨਘੜਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

(33) ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੀਡ ਕੇਸ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 1660 ਆਫ 2020 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦਲੀਲਾਂ ਸ਼ ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਐਲ.ਡੀ. UPSC ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ; ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ

- i. 17.01.2020 ਦਾ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਝੂਠੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ ਦੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ii. ਕੋਈ ਖਾਸ ਖਰਾਬੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਹਨ।

iii. UPSC ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ 17.01.2020 ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 03.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ.

iv. 17.01.2020 ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ/ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮ. ਸੱਤਿਆਪਿਆ, ਐਸ ਕੇ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਦਰਸ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ “ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਐਚਪੀ ਸਟੇਟ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼” ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

v. ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ UPSC ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀਟਾਂ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) 13808 "ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਜੀਵ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ" ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

vi. ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਵਿਆਪਕ ਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ।

vii. ਇੰਪੈਨਲਸੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 04.02.2019 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ

ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸ਼ੀਟਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ/ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

viii. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ' ਸੂਈ ਜੈਨਰੀਜ਼' ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਵਿੱਚ ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ix. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਮਨ ਲੇਖੀ, Ld ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਾੜੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ OAs ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਅਤੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਹਨ। ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਰੁਧ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

x. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ 'ਸੀਨੀਅਰਤਾ' ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। IA ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਸੀਨੀਅਰਤਾ' ਦੇ ਕਾਰਨ 'ਮੈਰਿਟ' 'ਤੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

xi. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ IA ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਿਤੀ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ।

xii. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

xiii. ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ

ਗਏ ਮਾਪਦੰਡ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਐਸਆਈਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇੰਨੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

xiv. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 17.01.2020 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਰਕ ਗਾਇਬ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(34) UPSC ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 4618 ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

(35) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਐਲ.ਡੀ. ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:

i. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.07.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲ ਰਹੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨ/ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 2007 ਅਤੇ/ਜਾਂ DOPT ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ DGP (HoPF) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ii. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਅਤੇ 144 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (2006) 8 SCC 1 ਦੇ ਪੈਰਾ 29 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

iii. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 321 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੋਈ ਐਕਟ UPSC ਜਾਂ ਰਾਜ PSC ਦੁਆਰਾ ਸੰਘ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ UPSC ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

iv. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਸੂਈ ਜੈਨਰੀਸ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ" (1999) 2 SCC 131 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ।

v. ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ UPSC ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜੀ ਹੈ। UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਬਿਨਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਕਿ 06 ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ 12 ਨਾਮ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ UPSC ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ 19.01.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 01.01.2019 ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਜੀਪੀ/ਏਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਬਾਇਓ-ਡਾਟਾ, ਏਸੀਆਰ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੇ ਗਏ 06 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 06 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਏ. 06 ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ੋਨ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪੈਨਲ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੀ ਰਾਜ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਨਲ ਦਾ ਆਕਾਰ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਡੀਜੀਪੀ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਸਾਮੀਆਂ

vi. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਭੇਜਣਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ "ਬੀ. ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ" (2013) 16 SCC 440.

vii. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕੁਝ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ OA ਨੰਬਰ 60/199/CH ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 4.17, ਗਰਾਊਂਡ XII ਅਤੇ ਪੈਰਾ 8 (ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। /2019। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ CAT ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ UPSC ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ "ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ" ਦੀ ਪੁਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਦਲੀਲ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੇਲਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਦਿਨਕਰ ਗਪਤਾ, 2020 ਦੇ CWP ਨੰ. 1608 ਅਤੇ 2020 ਦੇ CWP ਨੰ. 1617 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ :

i. UPSC ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ UPSC ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 14.02.2020 ਅਤੇ 20.07.2020 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ii. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2009 ਦੇ UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। 2009 ਦੇ ਉਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

iii. 13.03.2019 (2019) 4 SCC 1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਿਰੋਲ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਹੋਣਗੀਆਂ।

iv. UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 2009 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 28 ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਢੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ 3 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1608 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ "ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਸੁਪਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

vi. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਜੋ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹਨ।

vii. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ।

viii. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਮਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1996) 10 ਐਸਸੀਸੀ 555 ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਟਲ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਨਿਊਰੋਸਾਇੰਸ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਕੇ. ਕਲਿਆਣਾ ਰਮਨ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼” (1992) ਸਪਲਾਈ। (2) SCC 481.

ix. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 14.02 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। .2020 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1660 ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ / ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, UPSC ਦੁਆਰਾ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1660 ਵਿੱਚ 14.02.2020 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

x. ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

ਮੁਹੱਮਦ. ਮਸਤਫਾ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1660 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5

i. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ii. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡੀਜੀਪੀ (HOPF) ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੇ ਚੋਣ/ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ UPSC ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ UPSC ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

iii. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਧੀ 'ਤੇ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

iv. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਤਜਰਬਾ, ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਪਾਇਆ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ.5 ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ।

v. ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ UPSC/ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਸਟੈਂਡ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।

vi. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ 5 ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਖਰਾਬੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ. ਜਦੋਂ ਕਿ, ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰ 19.01.2019 ਨੂੰ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ 04.02.2019 ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

vii. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਮਾਪਦੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਫਾਈਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।

viii. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.5 ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਚਾਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.5 ਕੋਲ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸੀਮਾ ਹੈ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ।

UPSC, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(36) ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ (2020 ਦੇ CWP ਨੰ. 1651 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 2020 ਦੇ CWP ਨੰ. 3811 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

(37) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਐਲ.ਡੀ. 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1651 ਅਤੇ 2020 ਦੇ CWP ਨੰ. 3811 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5- ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਿਕਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 2013 ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 20359 ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੱਖਪਾਤੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। . ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ।

(38) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡ ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਪਦੰਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜੋੜ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਵਾਧੂ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ 12 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਪਦੰਡ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

(39) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(40) ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮਾਨਯੋਗ

ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। CAT ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ UPSC ਰਿਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(41) ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਛੋਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਪਹੁਦਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(42) ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ UPSC ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਮਾਣਕ ਲਾਲ 'ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ ⁶, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਆਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਰਿਕੂਸਲ ਮੈਟਰ) ⁷, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਬਨਾਮਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਤੇ ਹੋਰ⁸ ਅਤੇ ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰਬਨਾਮਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ⁹

(43) ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਖੰਡਨ 'ਤੇ, ਐਲ.ਡੀ. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ¹⁰, ਯੂ.ਪੀ.ਬਨਾਮਰਾਜ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹¹, ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਬਨਾਮਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਘ ¹², ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜਬਨਾਮਕੇਸੀ ਬੰਗਰ ¹³, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(44) ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਾਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰਦਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹⁴, ਕੇ ਮੰਜੂਸ਼੍ਰੀਬਨਾਮਸਟੇਟ ਆਫ ਏਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹⁵, ਹਿਮਾਨੀ ਮਲਹੋਤਰਾਬਨਾਮਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ¹⁶ ਅਤੇ ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹⁷।

ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ, 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 3811 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5

(45) ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 3811 ਵਿੱਚ

⁶1957 AIR (SC) 425

⁷2016 (5) SCC 808

⁸2011 (14) SCC 770

⁹2006 (11) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.356

¹⁰1960 AIR (SC) 493

¹¹1965 AIR (SC) 865

¹²2004 AIR (SC) 1442

¹³2009 (1) SCT 800

¹⁴2020(2) SCT 491

¹⁵2008(2) SCT 6

¹⁶2008(7)ਐਸ.ਸੀ.ਟੀ.11

¹⁷1991 ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (ਪੰਜਾਬ) 118

ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼. ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 24.01.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (ਡੀਜੀਪੀ) ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। HOPF) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਤਾਕਤੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਨਾਮਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ¹⁸ਅਤੇ ¹⁹.

(46) ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ. ਮੁਸਤਫਾ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 16.01.2019 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਜੋ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਆਈ.ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ-2009 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ 2007 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਉਹ UPSC ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 24.01.2019 ਅਤੇ 28.01.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਝੂਠੀ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(47) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(48) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ਼. ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ²⁰ਕਿ ਉੱਚ-ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੋੜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ UPSC ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(49) ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮਾਣਕ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਨਾਮਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ²¹ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ

¹⁸1985 (4) SCC 417

¹⁹2009 (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ337

²⁰1985 SCC 417

²¹1957 SCR 575

ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਮਾਉਂ ਮੰਡਲ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ' ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। *ਬਨਾਮਗਿਰਜਾ ਸ਼ੰਕਰ*²²ਪੁੰਤ

ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ

(50) ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਠਨ ਤੋਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸਖੋਪ ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ") ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ / ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ?

(2)(a) ਕੀ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ UPSC ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹੀ ਟਿਕਾਉ ਹਨ?

(b) ਕੀ ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 'ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ 5 ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ?

(c) ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਟਿਕਾਉ ਹਨ?

(3) (ਏ) ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ/ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

(ਬੀ) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਹੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ?

(4) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ?

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

(1) ਕੈਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ/ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ?

²²2001 (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ182

(51) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17.01.2020 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।

(52) ਸਈਅਦ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਕੇਐਸ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ²³, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ:

- (a) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰੇ
- (b) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ
- (c) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਜਾਂ
- (d) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ।

(53) ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ 7. ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਕਸਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੁਣ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ : ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ , ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ , ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ । ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੀਮਾ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰਿੱਟ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ ਨਾਕਾਫੀ ਸਨ। ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ। ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਜਾਂ ਕਾਫੀਤਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਖੋਜ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਹਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਮਥ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਅਹਿਮਦ ਇਸ਼ਾਕ [(1955) 1 ਐਸਸੀਆਰ 1104] ਨਗੰਦਰ ਨਾਥ ਬੋਰਾ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਹਿਲਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਐਂਡ ਅਪੀਲਸ ਅਸਾਮ [(1958) ਐਸਸੀਆਰ 1240] ਅਤੇ ਕੋਸ਼ੀਲਿਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ [ਦੇਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 1168])

ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ

(54) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੱਥ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰੁੱਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(55) ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ "ਅਪੀਲ " ਅਤੇ "ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ" ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ 'ਅਪੀਲ' ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵੇਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ' ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(56) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਸਪਾ ਵਿਚਬਨਾਮਨਾਗੱਪਾ, ²⁴ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਨੂੰ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੱਧ, ਜਦੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(57) ਧਰੰਗਧਾਰਾ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮਸਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੀ ²⁵ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਬੂਤ।

(58) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚਬਨਾਮ ਐਸ. ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਾਓ ²⁶, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

(59) ਅਨੂਪ ਕੁਮਾਰ ਕੁੰਡੂ 'ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮਸੁਦੀਪ ਚਰਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ²⁷, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਾਮਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਮਥ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ

²⁴1955 SCR 250

²⁵1957 SCR 152

²⁶ਦੇਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1723

²⁷2006(1) SCT 54

ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਇਸਹਾਕ, (ਐਸਸੀ) (ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ)²⁸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ: -

21. ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਹਨ? ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਬਹਿਸ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 'ਪੈਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਮਦਰਾਸ', ਏਆਈਆਰ 1952 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 179: - 'ਵੀਰੱਪਾ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਐਂਡ ਰਮਨ ਲਿਮਿਟੇਡ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਆਈਆਰ 1952 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 192; - 'ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੂਬਾਕਰ ਬਨਾਮ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਜਨਰਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ', ਏਆਈਆਰ 1952 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 319, ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਏਆਈਆਰ 1954 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ . (2) 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (3) 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਲਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ, ਅਤੇ 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇ।

(4) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਉਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ- ' ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਨੌਰਥਬਰਲੈਂਡ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ; **Ex parte Shaw, 1951-1 KB711**, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ "ਸਪੀਕਿੰਗ ਆਰਡਰ" ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਸਨ, ਤਾਂ

²⁸ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 233

'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਗੋਡਾਰਡ, ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਇਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (1878) 4 AC 30, ਅਤੇ - '**Rex v. Nat Bell Liquors Ltd**', 1922-2 AC 128, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1878-4 AC 30 ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਕੇਅਰਨਜ਼ LC ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

“ਜੇ ਤਿਮਾਹੀ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ”

1922-2 AC 128 ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਸਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਇਹ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਹੈ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ; ਦੂਜਾ ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ ”.

1951-1 KB 711 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ -'ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਨੌਰਥਬਰਲੈਂਡ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; Ex parte Shaw', 952-1 KB 338. ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਰਟੀਓਰਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਸੀ' ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੈਨਿੰਗ, ਐਲਜੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ :

“ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮ ਹੈ : 'ਸਰਟੀਓਰਰੀ' ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ 'ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਲਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ”

ਦਾ ਸਾਰ, ਮੌਰਿਸ, ਐਲ.ਜੇ. :

“ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ certiorari' ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆਉਣਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ 'ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ', ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮਤਾ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਜਾਂ ਵੱਧ, ਜਿੱਥੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ”

ਏਆਈਆਰ 1952 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 192 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ [226 ਦੇ ਤਹਿਤ](#) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ,

"ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ

ਵੱਧ, ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਚਿਹਰਾ'।"

'ਏਆਈਆਰ 1954 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 440' ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ :

"ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਸਰਟੀਓਰੀ' ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ' ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਅਣਦੇਖੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸਰਟੀਓਰੀ' ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

23. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ 'ਸਰਟੀਓਰੀ' ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ; ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਦੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਿਰਫ ਗਲਤੀ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(60) ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚਬਨਾਮਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ²⁹ਵੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

8. ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਰਟੀਓਰੀ ਰਿੱਟ

ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਚਿਹਰਾ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। impugned ਖੋਜ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(61) ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸ਼ੈਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸ਼ੰਕਰ ³⁰ਪਾਟਿਲ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

62. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

(a) ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 226 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

(b) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਟੋਂਡੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(c) ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਟੋਪੀ ਦੀ ਬੂੰਦ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ 227 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਵਾਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

(d) ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ।

(e) ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ' ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੀ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(f) ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(g) (e) ਅਤੇ (f) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿਗਾੜ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਘੋਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(h) ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੰਭਾਵੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(i) ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ **1997 (2) ਐਸ.ਸੀ.ਟੀ. 423: (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 261** ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।

(j) ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਨਾ ਕਿ ਸਮਝਦਾਰ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ [115](#) ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1999 ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਘਟਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ

ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

(k) ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(l) ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਸਖਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।

(m) ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦੋਵੇਂ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਨਾਮੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪਹੀਆ ਰੁਕ ਨਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਰਹੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ

(n) ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲ ਦੀ ਇਹ ਰਾਖਵੀਂ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(o) ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਭਿਆਸ ਉਲਟ-ਉਤਪਾਦਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। "

(62) ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

(i) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ii) ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਕਲਪਿਕ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ;

(iii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ *ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ* ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ:

- (a) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰੇ
- (b) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ
- (c) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਜਾਂ
- (d) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ।

(v) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ *ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ* ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੱਥ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

(v) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਪਰੀਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ;

(vi) ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਮਤ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸਿਧਾਂਤ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ; ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ;

(vii) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(viii) ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ

(ix) ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

(63) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) (ਏ) ਕੀ **UPSC** ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ **2009** ਜੋ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (**HoPF**) ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ?

(64) ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਸੂਚੀ/ਚੋਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ **22.09.2006** ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਨਾਮਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ³¹ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ **22.09.2006** ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ

(65) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ , ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ । ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ **5** ਕੇਸ³²ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

³¹2006 (8) SCC 1

³²2006 (4) RCR (CrI.) 439, 2006 (8) SCC 1

“5. ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਸਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਲਈ, ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਕਸਰ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਹ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀਆਂ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਆਈਪੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੀਵਿਲਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਖੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਨੀਤੀਗਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੋਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਉਸ ਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਬਾਰੇ। ”

(66) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“12. ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਨਿਸ਼ਠਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੇਵਾ-ਮੁਖੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਕੀਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ”

(67) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

130. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਆਰਟੀਕਲ 144 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਵਿਨੀਤ ਨਗਾਇਣ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ [(1998) 1 SCC 226 : 1998 SCC (Cri) 307] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(68) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ *ibid* ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ IA ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(69) ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"31. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

ਐਕਸ xxx

ਡੀਜੀਪੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਰਜਕਾਲ

(2) ਰਾਜ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਚੋਣ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੇਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼। ਅਤੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ

ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।

X x x ”

(70) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

- ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ,
- ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ
- ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ .

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ **22.09.2006** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ/ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਈ.ਏ.

(71) **11.01.2007** ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ , ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, UPSC ਨੇ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ IA ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ:

- (i) ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ
- (ii) ਯੋਗਤਾ
- (iii) ਪੈਨਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ
- (iv) ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ

(72) ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਆਈ.ਏ. ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ UPSC ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 2008 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2528 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 05.02.2009 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ "ਏ.ਐਨ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਐਸ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ UPSC ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, **2009** ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। (ਨੰਬਰ 2) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐੱਸਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ). ਉਕਤ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪੈਨਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(73) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਮਿਤੀ 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

(74) **03.07.2018** ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ 22.09.2006 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਕਿ “ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ” ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ/ਨਿਯਮ, ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਟਾਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(75) ਮਿਤੀ **03.07.2018** ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

" ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(a) ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਣਗੇ;

(b) ਸੰਘ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ;

(c) ਰਾਜ ਸੰਘ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ;

(d) ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(e) ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮਿਆਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਆਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(f) ਸਾਡੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੰ. (ਸੀ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(g) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ/ਨਿਯਮ ਜੋ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਯੋਗ ਰਹੇਗਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "

(76) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਏ. ਨੰ.144172/2018, ਮਿਤੀ 03.07.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 16.01.2019 ਨੂੰ ਰੋਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

" ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ), ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (UPSC) ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕੱਲ੍ਹ (15.1.2019) ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਡੀਜੀਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 12 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਐਸਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 3.07.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਪੈਨਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਅਭਿਆਸ ਜਿਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 3.7.2018 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

(77) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 13.03.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.07.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਬਚਿਆ ਕਾਰਜਕਾਲ ਹੈ। ਮਿਤੀ 13.03.2018 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦਾ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

" ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਪੈਨਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਬਚੀ ਰਕਮ ਹੈ ਭਾਵ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ।

(78) 1996 ਦੇ WP(C) ਨੰ. 310 ਵਿੱਚ 2020 ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 4990 ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ। 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਇਸ਼-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦਾ।

(79) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.06.2020 (UPSC ਦੁਆਰਾ 20.07.2020 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R- 3/V), ਡਰਾਫਟ ਇਸ਼-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੱਕ-ਵਾਰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੱਕ ਢਿੱਲ ਦੇਣਾ।

(80) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ/ਸਬੰਧਤ/ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ:

(i) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਪੈਰਾ 42) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

(ii) ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਾਵਾਈਡ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਪੈਰਾ 42)।

(iii) "ਪੜਚੋਲ ਦਾ ਛੋਟਾ ਖੇਤਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ " (ਪੈਰਾ 42)।

(81) ਉਪਰੋਕਤ ਖਿੰਦੂ (iii) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (HOPF) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ

ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੋਜਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਪੈਰਾ 48); ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) (ਪੈਰਾ 49) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ; ਅਤੇ
- ਦੂਸਰਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ/ਨਿਯਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮੁਲਤਵੀ ਵਿੱਚ.

(82) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) (ਪੈਰਾ 50) ਦੀ ਚੋਣ / ਨਿਯੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 5.1, 6.1.2 ਅਤੇ 6.1.3 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

(83) ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਦੁਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ 5 ਖੇਤਰਾਂ: ਖੁਫੀਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਜਾਂਚ, ਸੁਰੱਖਿਆ. ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ (ਪੈਰਾ 51)।

(84) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਫਿੱਟ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

(85) ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(86) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ UPSC ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(87) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009, ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

(i) ਕਲਾਜ਼ 1 ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪਿਛੋਕੜਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(ii) ਕਲਾਜ਼ 2 ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਦਿ।

(iii) ਕਲਾਜ਼ 3 ਚੋਣ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ 'ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(iv) ਕਲਾਜ਼ 4 ਪੈਨਲ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਦੇ ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਾਡਰ ਪੋਸਟ ਦੇ ਦੁੱਗਣੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(v) ਧਾਰਾ 5 ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(vi) ਕਲਾਜ਼ 6 ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸਮੇਤ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(vii) ਧਾਰਾ 7 ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਡੀਜੀਪੀ (ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(88) UPSC ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਬੋਰਡ ਮਾਪਦੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ। *ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ*, *ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ*, *ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ* ਅਤੇ *ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸੇਵਾ*। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ UPSC ਦੇ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

(89) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ:

1. ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ (ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

- (i) ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂਬਰ, UPSC- ਪ੍ਰਧਾਨ
- (ii) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ
- (iii) ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ।
- (iv) ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ.
- (v) CPOs/CPMFs ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਕਾਡਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ।

2. ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ .

ਸਬੰਧਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ **ADG** ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **30** ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਡੀਜੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ GOI/MHA ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। , ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

3. ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ।

- (i) ਚੋਣ ਮੈਰਿਟ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ,
- (ii) ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਪੈਨਲ ਦਾ ਆਕਾਰ

ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਾਡਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਜਾਂ ਤਿੰਨ, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

5. ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਰ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ, ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜੇਗੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:-

(i) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜੋ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

(iii) ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਬਾਇਓ-ਡਾਟਾ ਅਹੁਦਿਆਂ, ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਿਭਾਏ ਗਏ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(iv) ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ/ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਭਰਨ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

(v) ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਏ.ਸੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

(vi) ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(vii) ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅਪ-ਟੂ-ਡੇਟ ACR ਡੇਜ਼ੀਅਰ। ACRs ਦੀ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ACRs ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਵੈਧ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੱਗੇ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ACRs ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਵੈਧ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। . [ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ACR ਫੋਲਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ]। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਏਸੀਆਰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰੈੱਕ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਉਸੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(viii) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਸੂਚੀਕਰਨ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(ix) GOI/MHA ਪੱਤਰ ਨੰ.14/23/65-AIS (III) ਮਿਤੀ 28.07.1966 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ।

6. ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ।

ਹਰੇਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ

ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਏਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰ ਦੇ ACR ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ "ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ" ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਇਓ-ਡਾਟਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।

ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੇਗੀ ਅਤੇ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 'ਸੈਸਰ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 'ਸੈਸਰ' ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। "

(90) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨੰਗੇ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲੇਜ਼ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਕਲਾਜ਼ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ACR 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਲਈ ਇਨਪੁਟਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ।

(91) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਵਿੱਚ, ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਨੂੰ ਏਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ / ਮੈਂਬਰ UPSC ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਜੋ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ

ਨਿਯੰਤਰਣ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦਖਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਸੂਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(92) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਤੀ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(93) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼-3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੋਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ" ਅਤੇ "ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ" ਦਾ. ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ।

(94) ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਏ.ਸੀ.ਆਰ. ਤੋਂ 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ, 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ, ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ. ਕਲੇਜ਼ 6.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕੇ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲਚਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਹਨ। ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ, ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ "ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਹਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ "ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼" 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(95) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਲੜੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ:

□ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ

22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, UPSC ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ।

□ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਈਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

□ ਲੰਬਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ UPSC ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, UPSC ਨੇ DGP (HoPF) ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ 'ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

□ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ:

(i) ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ

(ii) ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ

(iii) ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

(iv) ਪੈਨਲ ਦਾ ਆਕਾਰ

(v) ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ

(vi) ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

(vii) ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ

□ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ UPSC 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

□ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ, ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਬਾਕੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਭਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਪੂਰਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ।

□ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 22.09.2006 ਅਤੇ 03.07.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ UPSC ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ ਜਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 12 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ

ਯੂਪੀਐਸਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰਾਂ...'

□ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 13.03.2019 ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.07.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਕਾਰਜਕਾਲ ਹੈ

□ ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ 2020 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 4990 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 12.06.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਈਪੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 25 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਛੋਟ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੱਕ ਵਿੱਲ ਦੇ ਕੇ।

(96) 12.06.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 02.2.2. ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। 2006 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਈ.ਏ. ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(97) ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 22.09.2006 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਪਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।):

(i) 11.01.2007 ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ,

(ii) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ UPSC ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇੰਟਰਲੋਕਿਊਟਰੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(iii) ਮਾਨਯੋਗ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 'ਏਐਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਐਸ ਚੱਕਰਵਰਤੀ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2528/2008 ਅਤੇ ਰਿੱਟ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2552/2008 ਵਿੱਚ, ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਲਈ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.

(98) ਪੂਰਵ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, UPSC ਨੇ '2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼' ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ DGP (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ 4 ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ OAs ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ / ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(99) UPSC ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਈਏ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ 03.07.2018, 16.01.2019, 13.03.2019 ਆਦਿ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ 2020 ਦੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 4990 ਵਿੱਚ 12.06.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਐਸ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਿੱਲ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੇ. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

(100) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

(101) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਐੱਸ.ਸੀ. ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜੋ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ UPSC ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(102) ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ UPSC ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(103) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਤਜਰਬਾ, ਬਚੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 ਫਿੱਟ ਹੋਣ ਲਈ ਫਿਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਰਾਜ-ਦਰ-ਰਾਜ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ' ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀਕਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੰਧਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਰ 'ਫਿੱਟ' ਜਾਂ 'ਅਣਫਿੱਟ' ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ "ਵਿਚਾਰ" ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ "ਸਬੰਧੀ" ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਲੱਭੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ।

(104) ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ 5 ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(105) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਮੈਂਬਰੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਖਰਾਬੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਖਰਾਬੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 04.02.2019 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ UPSC ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ 'ਮੈਰਿਟ' ਦਾ ਗੁਣ ਹੈ। ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(106) ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 20 ਮਾਪਦੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਸਨ, ਨੇ ਪੰਜ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰੋਵਾਈਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ 20 ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬਗ਼ਾਵਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਾਜ, ਇੱਕ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਾਜ ਜਾਂ ਫਿਰਕੂ ਜਾਂ ਨਸਲੀ ਅਸਾਂਤੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਲਚਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਵਾਰਥ ਸੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਕੁਝ ਪੱਖ ਸੀ।

(107) ਦਲੀਲ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ 12 ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਡੀਜੀਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ 6 ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਰਫ 3 ਦਾ ਪੈਨਲ ਚੁਣਨ ਲਈ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਕਤ 12 ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਵਿੱਚ 'ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ' ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਲਾਜ਼ -2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਸਿਰਫ ਮਹੱਤਤਾ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.

(108) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਚਾਰਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਸਪੁਰਦਗੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਡੋਮੇਨ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।

(109) ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਲਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਡੀਬਨਾਮਐਸਪੀ ਨਈਅਰ*³³ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

13. ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, "ਚੰਗਾ" ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਆਮ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣਾ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 3, EN ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ

³³2014 (14) SCC 370

ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ACR ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ IO ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ "ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ" ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਲਟ "ਚੰਗਾ" ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ।

14 ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ **DPC** ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(110) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ Ld ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਮਾਣਕ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਬਨਾਮ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ ³⁴ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਕ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, "ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੇ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ, ਉਸ ਨੇ ਮੰਜ਼ੂਰਾ ਤਕਨੀਕੀ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਅਪਣਾਇਆ।"

(111) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟਸ- ਆਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰਬਨਾਮਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਰਿਕ੍ਰੂਸਲ ਮੈਟਰ)³⁵ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੇਕਫੀਲਡ ਲੋਕਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਹੈਲਥ ਬਨਾਮ ਵੈਸਟ ਰਾਈਡਿੰਗ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਮਸਬੀ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ³⁶ ਅਤੇ ਆਰ ਬਨਾਮ ਬਾਈਲਸ, ਐਕਸਫੋਲੀਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ³⁷, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਗ ਨਿਰਣਾਇਕ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ

³⁴1957 AIR (SC) 425

³⁵2016 (5) SCC 808

³⁶1865 LR1 QB 84

³⁷1912 (77) ਜੇਪੀ 40

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ³⁸ਅਤੇ ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ³⁹

(112) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ OA ਨੰਬਰ 211/2019 ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਐਪਨੋਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਡੀਜੀਪੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਿੱਟਾ.

(113) ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ 16.01.2019 ਨੂੰ ਖੁਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੁਣ UPSC/ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) {ਉਦੋਂ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ} ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ। 04.02.2019 / 07.02.2019 ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਪੰਜੀਕਰਣ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(114) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼. ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਤਤਕਾਲੀ ਡੀਜੀਪੀ ਬਤੌਰ ਐਕਸ-ਆਫੀਸੀਓ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਨੂੰ

³⁸2011 (14) SCC 770

³⁹2006 (11) SCC 356

ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਸਮੂਹਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ⁴⁰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਕੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਪੈਰੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੋ:

18. ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ।

19. ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਮਾਣਕ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ [AIR 1957 SC 425]। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਲੈਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: (ਏਆਈਆਰ ਪੰਨਾ 431-32, ਪੈਰੇ 8-9)

"8. ... ਜੇਕਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਛਾਂਗਾਨੀ ਦੀ ਕਥਿਤ ਅਪੰਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਛਾਂਗਾਨੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਠਾਇਆ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ. ...

9. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਛਾਂਗਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਫਾਂਗਾਨੀ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਫਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ... ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਅਪਣਾਇਆ।

20. **G. ਸਰਾਨਾ ਬਨਾਮ ਲਖਨਊ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ [(1976) 3 SCC 585 : 1976 SCC (L&S) 474]** ਵਿੱਚ , ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। , ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ.

21. **ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ [1986 Supp SCC 285 : 1986 SCC (L&S) 644]** ਵਿੱਚ , ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਮਦਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਰਾਜ [(1995) 3 SCC 486 : 1995 SCC (L&S) 712 : (1995) 29 ATC 603] ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: (SCC p. 493, ਪੈਰਾ 9)

"9. ... ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗਿਣਿਆ-ਮਿਲਿਆ ਮੌਕਾ ਲੈ ਕੇ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸ ਲਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਚੱਕਰ ਨਹੀਂ ਕੱਟ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ ਜਾਂ

ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ [1986 Supp SCC 285 : 1986 SCC (L&S) 644] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।"

22. ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਹੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [(2010) 12 SCC 576 : (2011) 1 SCC (L&S) 256] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਖਿਆ: (SCC p. 584, ਪੈਰਾ 16))

"16. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵੀਵਾ ਵੋਟ ਟੈਸਟ ਲਈ 19% ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

23. ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਜੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ [(2011) 1 SCC 150 : (2011) 1 SCC (L&S) 21] ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (SCC p. 156, ਪੈਰਾ 24)

"24. ਜਦੋਂ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਆਫਿਸ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਕਾਲ ਲੈਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੈਲ-ਆਊਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮੱਧ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬੈਚਮਾਰਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਦੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਆਫਿਸ ਓਪਰੇਸ਼ਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।"

24. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਕਿ ਭਰਤੀ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਾਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(115) 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, UPSC ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪੈਨਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ UPSC/ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਤੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ/ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਈ.ਏ., ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਸਮਾਂ

(2) (ਬੀ) ਕੀ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ? **supra** ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ 5 ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ?

(116) 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ UPSC ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਵੱਲ, ਡਰਾਫਟ

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਬੋਰਡ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ
- ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ
- ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ
- ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ

(117) UPSC ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ' ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾ " ਮੈਰਿਟ " ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾ' ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਕਤਾ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ' ਕੌਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(118) UPSC ਨੇ ਮਿਤੀ 16.03.2020 ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ (2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 4618 ਵਿੱਚ) ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ 22.09.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਡੋਮੇਨ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ / ਤਰਜੀਹ ਹੈ।

(119) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 21.01.2020 ਨੂੰ 2020 ਦੇ CWP 1608 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਪੈਨਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ UPSC ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਸਮੱਗਰੀ " ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੀਮਾ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। 19.01.2019 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 21.01.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ACR ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। UPSC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 2009 ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ (PARs) UPSC ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ

" ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੋਜ਼ੀਅਰ" ਨੂੰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸ (ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ) ਨਿਯਮ 2007 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 (ਜੀ) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(120) ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼-5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ 'ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਏਰੀਆ' ਦੇ ਹਰੇਕ ਗੁਣ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਹ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ "ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼" ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ / ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 'ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਰੋਜ਼' ਵਿੱਚ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ:

- ਖੁਫੀਆ
- ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ
- ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
- ਜਾਂਚ
- ਸੁਰੱਖਿਆ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਜਾਂ ਖਰਾਬੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮਾਹਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ।

(121) ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਹ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ OA ਨੰਬਰ 60/199/2019 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਮਿਤੀ 07.02.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ/ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਸਨ। ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

(122) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਪਦੰਡ ਐਂਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜੋੜ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਾਧੂ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 12 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਾਪਦੰਡ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(123) ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀ ਐਂਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਮਾਪਦੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(124) ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗੰਜਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਬਤ ਮਿਆਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਅਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਟੱਲ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਾਫਾਈਡ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਲਾਫਾਈਡਜ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(125) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਗੜਬੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਭਾਵ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਡੀਜੀਪੀ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੈੱਟਅਪ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਤੱਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਹੁੰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(126) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ

ਨਿਯਮ ਦੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸ਼. ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਈ ਵਕੀਲ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ (ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ) ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(127) ਟੇਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ, ਡੋਜ਼ੀਅਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡ, ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ, ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ ਸਮਾਰੋਹ ਸਨ। ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਵਜੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਕ 'ਤੇ ਨਕਾਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ / ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ/ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(128) ਸੰਘੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਬਨਾਮ ਐਮ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ⁴¹ (ਪੈਰਾ 20) ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1660 (O&M) T# ਕਨੈਕਟਡ ਮੈਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਮਾੜੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅੰਪਾਇਰ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਸਿਰਫ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ; ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਬਦਨਾਮੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

(129) ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਏ ਕੇ ਨਰੂਲਾ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 17, ਪੈਰਾ 15)
⁴²ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਡੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। CRs ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਪਰ CRs ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ DPC ਕੋਲ ਹੈਸਾਰੇ

⁴¹2018 (15)ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ796

⁴²2007 (11)ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ10

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ... ”

(130) ਅੱਗੇ ਐਮਵੀ ਬਿਮੱਈਆ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ.⁴³ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ, “ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ... ” **UPSC ਬਨਾਮ HL** ਦੇਵ ⁴⁴, ਦਲਪਤ ਆਬਾਸਾਹਿਬ ਸੋਲਕੋ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਸ ਮਹਾਜਨ ⁴⁵ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

(131) ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮਾਹਰ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹਨ 'ਰੋਜ' ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ, ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(2)(c) ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ **(a)** ਅਤੇ **(b)** ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਟਿਕਾਊ ਹਨ?

(132) (2) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡ੍ਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਕੋਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(3)(a) ਚੋਣ/ਐਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਘੇਰਾ

(133) ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ

⁴³2008 (2) SCC 119

⁴⁴1988 (2) SCC 242

⁴⁵1990 (1) SCC 305

ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਰੱਕੀ / ਚੋਣ / ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(134) *ਦਲਪਤ ਆਬਾਸਾਹਿਬ ਸੋਲਕੋ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਬੀ.ਐਸ. ਮਹਾਜਨ* ⁴⁶, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: (ਪੈਰਾ 12 ਪੰਨਾ 309-310):-

12. ... ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੁਹਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਖੌਤੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਗਲਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ।

(135) *ਬਦਰੀਨਾਥ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟੀ. ਐਨ .* ⁴⁷, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

40. ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਫਿਟਨੈਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

41. ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ

⁴⁶1990 (1) SCC 305

⁴⁷2000 (8) SCC 395

ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਤੰਗ ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ - ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਸਾਨ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ - ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਧਰੰਗ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹੱਥ 'ਤੇ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(136) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ/ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੰਗ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009, 5 ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਗੜਬੜੀ/ਮਿਲੀਭੁਜ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ / ਸੂਚੀ।

(137) ਮੈਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਟਲ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਨਿਊਰੋ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਕੇ. ਕਲਿਆਣਾ ਰਮਨ ⁴⁸, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਜਿਹਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (SCC ਪੰਨਾ 482):-

“ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਪੇਖਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

⁴⁸1992 Supp (2) SCC 481

, ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਚੁਣਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਚੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(138) ਇਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ / ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ*⁴⁹ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ/ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਚੁਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਨਾ 389 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

18. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ/ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਚੁਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਮਲਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਾਲੇ ਮੀਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਮੀ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਮਾੜੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(139) ਅੱਗੇ, *ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਹੀਰਨਿਆਲਾਲ ਦੇਵ*⁵⁰, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1955 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਾਮ, ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਆਈਪੀਐਸ ਕਾਡਰ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, , ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਉਲਟ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਹਿਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ

⁴⁹1995 (3) SCC 383

⁵⁰1988 (2) SCC 242

ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਉਲਟ ਹੈ। ਪੈਰਾ 7 ਪੰਨਾ 245 ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

7. ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਨੁਕਤੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੀ ਚੋਣ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਸਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਣ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਜੂਨੀਅਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। RS ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [1986 Supp SCC 617] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ (ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1955 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, 1955 ਦੇ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਖਾੜੇ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

(140) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ/ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

(141) ਅੱਗੇ *MV* ਬਿਮੱਈਆ ਬਨਾਮ **UPSC** ਵਿੱਚ ⁵¹, ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

30. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

⁵¹2008 (2) SCC 119

ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ACRs ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਜੋਂ ਬੈਠਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੋਮੇਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ RS ਦਾਸ [1986 Supp SCC 617 : (1987) 2 ATC 628] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:

(ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 638-39)

28. ... ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਯੋਗਤਾ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਚੋਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੱਤਾ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਮਾਮਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗਿਆਨ, ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ

ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ।
ਸੱਤਾ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ”

(142) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਕੋਰਟ ਨਿੱਜੀ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਣ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜ਼ਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ।

(143) ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. _ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਸਾਥੀਆ ਪ੍ਰੀਆ ⁵², ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

17. ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ UPSC ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਗਰੇਡਿੰਗ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ CAT ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਦਨਾਮੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਠਿਤ ਮਾਹਿਰ ਸੰਸਥਾ ਭਾਵ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ।

18 ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਰਾਇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਰਾਇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ/ਨਿਯੁਕਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਐਕਟਨ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ "ਸ਼ਕਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ"। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, UPSC ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੇ ਤਜਰਬੇ, ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। IPS ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ UPSC ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ, ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਰਿਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ-ਸਵੈ-ਲਗਾਏ ਗਏ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ-ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੇਰਹਿਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ, ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਰੇਡਿੰਗ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ UPSC ਬਨਾਮ ਕੇ. ਰਜਈਆ [UPSC ਬਨਾਮ ਕੇ. ਰਜਈਆ, (2005) 10 SCC 15 : 2005 SCC (L&S) 738] ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਬਕਾਇਆ", "ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ" ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।, "ਚੰਗਾ" ਅਤੇ "ਅਣਫਿੱਟ" ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਫਾਕਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਣ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ

ਜਾਣ। ਪਰ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 5(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ UPSC ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਦਸਲੂਕੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮਾਮੂਲੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਘੋਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਸਿਰਫ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ; ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰੇ। ਕਿਉਂਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਬਦਨਾਮੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। "

(144) ਇਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ ਬਨਾਮ SP ਨਈਅਰ ⁵³, ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ :-

11. ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਲਈ ਡੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

12. ਵਧੀਕ ਡੀਆਈਜੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਮੈਰਿਟ-ਕਮ-ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਰਣਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ACR ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਜ਼ੋਨ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਫਿੱਟ।

13. ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, "ਚੰਗਾ" ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਆਮ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣਾ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 3, EN ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ACR ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ IO ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ "ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ" ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਲਟ "ਚੰਗਾ" ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ।

14. ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ **DPC** ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। "

(145) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਉਦਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੰਗਲਾਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਸਪੀ ਨਈਅਰ (ਸੁਪਰਾ)*, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀਆਈਜੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ (ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ। ਅੱਗੇ, *ਐੱਮ. ਸਾਬੀਆ ਪ੍ਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। / ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ / ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡੀਪੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ

ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(146) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਰਜਈਆ⁵⁴ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 9 (ਪੰਨਾ 20-21) ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ 9. ... ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਡਾਊਨਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਬਦ 'ਡਾਊਨਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ' ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ। 'ਬਕਾਇਆ', 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ', 'ਚੰਗੇ' ਅਤੇ 'ਅਣਫਿੱਟ' ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਫਾਕਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਏ.ਸੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਮੇਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ, ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ **ACR** ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 1993-1994 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 5(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ”

(147) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਏ ਕੇ ਨਰੂਲਾ⁵⁵ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ:

15. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਡੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸਨੂੰ CR ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੁੱਚੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ CR ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। DPC ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ, ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤ, ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਚੋਣ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਡੀਪੀਸੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ

⁵⁴2005 (10) SCC 15

⁵⁵2007 (11) SCC 10

ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ (ਐਸਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮਾਈਨੂਦੀਨ [ਐਸਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮਿਨੂਦੀਨ, (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 486 : 1987 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲਐਡਐਸ) 464], ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਬਨਾਮ ਹਿਰਨਿਆਲਾਲ ਦੇਵ [ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਬਨਾਮ ਹਿਰਨਿਆਲਾਲ ਦੇਵ, (1988) 2 ਐਸਸੀਸੀ 242: 1988 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲਐਡਐਸ) ਅਤੇ ਬਦਰੀਨਾਥ) 484 v. TN ਦਾ ਰਾਜ [ਬਦਰੀਨਾਥ ਬਨਾਮ TN ਰਾਜ, (2000) 8 SCC 395 : 2001 SCC (L&S) 13])।

(148) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਚਤ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮੈਲਾਫਾਈਡਜ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮੇਟੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਖਰਾਬੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(3) (ਬੀ) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ UPSC ਦੁਆਰਾ ਡੀਜੀਪੀ (HOPF) ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ?

(149) ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ (2) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ UPSC ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। UPSC ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ।

(150) 2009 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਨਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ 2020 ਦੇ CWP 4618 ਵਿੱਚ 16.03.2020 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪੁਨਰ-ਜਵਾਬ-ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸ਼ੀਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਪਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ/ਵਰਕਿੰਗ ਸ਼ੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ/ਵਰਕਿੰਗ ਸ਼ੀਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿੰਟ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ/ਵਰਕਿੰਗ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸੰਖੇਪ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਮਿਤੀ 16.03.2020 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ) ਦੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਜੋ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ UPSC ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ। ਰਾਜ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਭਾਵ ਡੀਜੀਪੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(151) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 03.05.2019 ਦੀ UPSC/ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 5.1, 6.1.2 ਅਤੇ 6.1.3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੈਰਾ 5.1, 6.1.2 ਅਤੇ 6.1.3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 46 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17.01.2020 ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ 47, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਹੋਣ ਲਈ, ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ **UPSC** ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। *ਬਨਾਮਐੱਮ. ਸਾਬੀਆ ਪ੍ਰਿਆ* ⁵⁶, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 32.4 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਤੋਂ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

(152) ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਊਂਟਰ ਐਰੀਡੀਵਿਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 5.1, 6.1.2 ਅਤੇ 6.1.3 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(153) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ 5 ਚੁਣੇ / ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸ਼ੱਕ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡੋਮੇਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੋਰਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਚੋਣ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ

⁵⁶2018 (15) SCC 796

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(154) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ/ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਵਾਹ ਸੁਪਰਸੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 13.03.2019 ਦੇ ਇੱਕ ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। UPSC ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 13.03.2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, 03.07.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕਲਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(155) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਗਲਤ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਏ. ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਵਜੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(156) ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਨਾਮ ਹੀਰਨਿਆਲਾਲ ਦੇਵ⁵⁷, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ 32.2 ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਭਾਵੇਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੋਵੇ, ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੀਰਨਿਆਲਾਲ ਦੇਵ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ 17.01.2020 ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 63 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਜੋ ਯੋਗ ਹੈ, ਨੂੰ ਜੂਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ/ਪਹਿਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੀਰਨਯਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹੈ। ਅਤੇ

⁵⁷1988 (2) SCC 242

ਨਿਉਰੋ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਕੇ. ਕਲਿਆਣਾ ਰਮਨ ⁵⁸, ਅਤੇ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ⁵⁹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ 32.2 ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(157) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ/ਏਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸਬੰਧਤ ਤਰੱਕੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ/ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ, ਉਹ UPSC ਦੁਆਰਾ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਡੀਜੀਪੀ/ਏਡੀਜੀਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਰੋਜ' ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ / ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਅਨੁਭਵ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਚੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਣਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਭਿਆਸ ਮਾੜਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪੈਡੈਟਿਕ ਪਹੁੰਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵਾਲਾ ਸੀਨੀਅਰ ਹੈ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਪੀਐਸਸੀ / ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਰਾਜ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(158) ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਦੀ ਇਹ ਚੋਣ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਹੁ-ਮੈਂਬਰੀ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ, ਬੁਨਿਆਦ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ

⁵⁸1992 ਸਪਲਾਈ(2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ481

⁵⁹1995 (3) SCC 383

ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਗੜਬੜ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁਸਤਫਾ ਜਾਂ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਚੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਬਲੋਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ.

(159) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 04.02.2019 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 07.02.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਵਿੱਚ ਉੱਦਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੀ ਧਾਰਾ 6.1 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੈਨਲ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਭਿਆਸ ਸੀ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਹੰਮਦ. ਮੁਸਤਫਾ ਜਾਂ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਦਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 17.01.2020 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 63 ਵਿੱਚ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿ UPSC ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(160) ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 17.01 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2020, ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ UPSC/ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 5.1, 6.1.2 ਅਤੇ 6.1.3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਸ਼ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਲ.ਡੀ. ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੀ ਧਾਰਾ 6.1 ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 6.1 ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਸ਼ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਧਾਰਾ 6.1) ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼-2009 ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰਾਫਟ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼-2009 ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(161) UPSC/ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 03.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। UPSC ਦੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ DGP (HoPF) ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਪਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17.01.2020 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ 16.01.2019 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 17.01. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। 2019।

(162) ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਿਤੀ 17.01.2019 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 16.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ- 2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ/ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਰਡਰ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 16.01.2019 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ 17.01.2020 ਦੇ ਇਪੱਗਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਵੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਪਗਨਡ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਪਗਨਡ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

(163) ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, UPSC ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ।

(164) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ UPSC ਦੁਆਰਾ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। UPSC ਨੇ 16.03.2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ *ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ* ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ / ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, *ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ* UPSC ਦਾ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ / ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੇ 12 ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਅਤੇ ਬਚੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਪੈਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਯੋਗ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਰੋਜ਼ 'ਤੇ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। UPSC ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ 17.01.2020 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। UPSC ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

(165) UPSC ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, 2020 ਦੇ CWP 4618 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P-20 ਤੋਂ P-22 ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਮਿਤੀ 16.03.2020 ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਾਡੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੀਟਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਥੋਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇੰਪਨੇਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ, ਖਰਾਬੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ।

(166) ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ (ਐਚਓਪੀਐਫ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ 22.09.2006, 16.01.2019 ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 22.07.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, UPSC ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 2009 ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(167) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡੀ.ਜੀ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 03.07.07 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। .2018 ਅਤੇ 16.01.2019 ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਹਰ ਡੋਮੇਨ ਸੁਪਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਲਗਾ ਕੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 (ਬੀ) ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ.

ਅੰਕ ਨੰ: 4

(168) ਉਪਰੋਕਤ (1), (2) ਅਤੇ (3) 'ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ, ਮੁੱਦੇ (4) ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼-2009 ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ (HoPF) ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ UPSC/ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। UPSC/ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 04.02.2019 ਨੂੰ ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 07.02.2019 ਦੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

CWP 1608of2020 ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ;

2020 ਦਾ **CWP** ਨੰਬਰ **1617** ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ;

2020 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ **1651** ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ;

2020 ਦਾ **CWP** ਨੰਬਰ **1660** ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ;

ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ **CWP** ਨੰਬਰ **4616** ;

ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ **2020** ਦਾ **CWP** ਨੰਬਰ **4618** ਬਨਾਮ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ, ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ./ਇੰਪਨਲਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ **04.02.2019** ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ **07.02.2019** ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੱਦ ਤੱਕ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ **17.02.2020** ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

2020 ਦਾ **CWP** ਨੰਬਰ **3811** ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(169) (ਦੇ ਮੁਖੀ) ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ), ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ

ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਡਰਾਫਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ-2009 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ, ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਅਸੀਂ UPSC ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ।

(170) ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਡਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ